

Jame (Mukammal) Nasihat

Maulana Jalil Ahsan Nadwi Rh.

Rahe Amal Hindi se lipyantaran kiya he.

‘Note:- Hadees ki Rivayat ka khulasa he.’

Bismillahirrahmanirrahim

* Mishkat, Raavi Abu Ayyub Asaari Rd.
Ek adami Rasulullahﷺ ke pas aaya aur usne kaha ae Allah ke Rasul! mujhe bahut hi thodi aur jame (mukammal) nasihat farmayi, Aapﷺ ne farmaya ki jab tum apni namaz padhne ke liye khade ho to us shakhs ki tarah namaz padho jo duniya ko chhod kar jane vala he, aur apni zuban se aisi baat na nikalo ki agar qayamat me uska hisab ho to tumhare pas kuchh kehne ke liye na reh jaye aur logo ke pas jo kuchh maal aur asbab he usse tum bilkul beniyaj ho javo. Jo shakhs is duniya se jaa raha ho aur use yakin ho gaya ho ki ab me zinda

nahi rah sakta, aisa shakhs bahut hi khushu se namaz padhega, uska dhyan puri tarah se Allah ki taraf hoga aur namaz padhte huve duniya ki vadiyo me uska dil bhatakta nahi firega. Vo baat jo adami zuban se nikalta he agar vo haq ke khilaf he aur adami ne apni is duniya ki zindagi me usse maafi nahi maangi he to jahir he ki hisab ke waqt uske pas kuchh kehne aur mazburi pesh karne ke liye kya baaki reh jayega. Aur aakhiri shabd ka matlab ye he ki logo ke maal aur asbab aur daulat ki jyadti par rashk na karo kyu ki ye khatam hone vali he. Jab tak duniya se adami ke andar beniyaji nahi paida hoti aakhirat ki bulandiyo tak uski nigah nahi ja sakti.

* Tirmezi
Rasulullahﷺ ne farmaya ki qayamat ke din Allah ki adalat se adami nahi hat

sakta jab tak usse paanch baato ke bare me hisab nahi le liya jata, usse puchha jayega ki umar kin chijo me gujari? Deen ka ilam haasil kiya to uspar kaha tak amal kiya? Maal kaha se kamaya? Aur kaha kharch kiya? Jisam ko kis kaam me ghulaya?

* Tirmezi, Raavi Abu Huraira Rd.
Rasulullahﷺ ne farmaya, jis musafir ko darr hota he ki vo rasta hi me reh jayega aur vo waqt par manzil par na pahunch sakega, vo raat ko sota nahi balki apna safar raat ke shuru hi me shuru kar deta he, aur jo aisa karta he vo khairiyat ke saath waqt par manzil tak pahunch jata he. Sunlo Allah ka maal bhari kimat me milega, Sunlo Allah ka mal jannat he. Yani apni asal hakikat ke lihaj se insaan musafir he aur aakhirat uska asli vatan he, yaha vo kaamai karne ke liye aaya he, ab jinhe

apna asli vatan yaad he vo agar chahte he ki khairiyat se apne vatan pohunche aur raasta ke khatro se bachkar pohunche to unhe chahiye ki gaflat se kaam nale, jald apna safar shuru kar de, varna agar sote rahe to pachhtayege. Fir jis ne ye tay kiya ho ki usse Allah ki khushnudi aur inaam ka ghar jannat hasil karna he to use jaan lena chahiye ki vo gira pada maal nahi he ki tajir (vyapari) aune paune de aur koi lele, Allah ka maal hasil karne ke liye badi kimat deni padegi, badi azmaishe aayegi. Apne waqt ko maal ko, jisam aur jaan ko uske haasil karne ke liye kurban karna hoga, tab vo chij milegi jisko pakar adami apni har taklif bhul jayega.